

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 23C/118/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116226773
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Saxová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1116226773.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Saxovou v sporovej veci žalobcu: R. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. č. XX, A., zast. JUDr. Lubomírom Müllerom, usadeným euroadvokátom so sídlom Nábrežie sv. Metoda 120/14, Prievidza, proti žalovanej: Slovenská republika, v zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 513,75 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 513,75 eur od 01. 12. 2016 do zaplataenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu vo veci sp. zn. 23C/118/2016 dňa 20. 12. 2016 domáha vydania rozhodnutia, ktorým súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 995,90 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 995,90 eur od 01. 12. 2016 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a žalobcovi súčasne priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. 06. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania trestného činu nesplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne. Trest žalobca vykonával v dobe od 22. 12. 1972 do 22. 12. 1973. Uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. 11. 2015, č. k. 2Nt/13/2015-27 bol uvedený rozsudok zrušený vo výroku o vine aj treste a následne uznesením zo dňa 06. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972-25 bolo trestné stíhanie žalobcu pre daný skutok zastavené, a to podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku s prihladnutím na § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku pre jeho neprípustnosť (porušenie zásady „ne bis in idem“). Na základe uvedených skutočností žalobca požiadal dňa 31. 05. 2016 žalovanú o odškodnenie. Žalovaná v reakcii na túto žiadosť v liste zo dňa 08. 12. 2016 uviedla, že odmieta žalobcovi priznať odškodnenie dôvodiac tým, že nie je daný právny titul pre priznanie odškodnenia podľa právnej úpravy zák. č. 119/1990 Sb. a v súvislosti s uvedenými skutkovými okolnosťami neexistuje ani iný právny dôvod na priznanie náhrady škody žalobcovi. Žalobca vyslovil názor, že bez ohľadu na to, či bol alebo nebol rehabilitovaný podľa zák. č. 119/1990 Zb., rozhodujúcou ostáva skutočnosť, že bol nezákonne odsúdený a následne došlo k zrušeniu odsudzujúceho rozsudku, a preto má nárok na primeranú náhradu ušlej mzdy za obdobie nezákonnej perzekúcie. V ďalšom uviedol, že po 44 rokoch už nedisponuje dokladmi o výške jeho príjmu v danom období, avšak dôvodnosť jeho nároku vyplýva z čl. 36 ods. 3

Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, či § 6 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., a preto navrhol priznanie ušlej mzdy vo výške paušálnej náhrady podľa § 23 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. Obdobne postupovala aj žalovaná a Okresný súd Bratislava I v prípadoch, kedy k zrušeniu rozsudku vydaného za minulého režimu došlo cestou obnovy konania, či sťažnosti na porušenie zákona (napr. rozsudok zo dňa 13. 05. 2013, č. k. 7C/149/2012-27 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 30. 01. 2014, č. k. 14Co/677/2013-44 vo veci L. nárok žalobcu neuspokojila, dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty si žalobca voči žalovanej uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 995,90 eur od 01. 12. 2016 do zaplatenia. Dôvodnosť žalovaného nároku žalobca preukazoval pripojeným uzneseniami Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. 11. 2015, č. k. 2Nt/13/2015-27 a zo dňa 06. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972-25, potvrdením Archívu Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 28. 05. 2014 o dobe výkonu trestu odňatia slobody, žiadosťou o odškodnenie a zadosťučinenie za neoprávnené väznenie zo dňa 31. 05. 2016 a oznámením žalovanej o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 08. 12. 2016.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe doručenom tunajšiemu súdu dňa 08. 03. 2017 (č. I. 11) žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Zotrvala na svojom stanovisku vyjadrenom v odpovedi na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie, keď podľa nej neexistuje žiaden zákonný podklad pre priznanie akéhokoľvek odškodnenia žalobcovi. Zo žiadneho z ustanovení zák. č. 119/1990 Zb. nevyplýva, že by si žalobca na základe opísaných skutkových okolností mohol uplatniť nárok voči žalovanej. Poukázala na to, že účelom zák. č. 119/1990 Zb. bolo zrušiť odsudzujúce rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske a politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimeranú tvrdosť v používaní represie, zabezpečiť neprávnym odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. V danej veci vychádzajúc z ust. § 2- 4 zák. č. 119/1990 Zb. nemožno uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 06. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972, ktorým bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené z dôvodu porušenia zásady „ne bis in idem“ podľa žalovanej vnímať ako rozhodnutie, na základe ktorého by bolo možné priznať odškodnenie podľa tohto zákona. Rovnako zákon vylučuje možnosť odškodnenia v prípade povolenia obnovy konania, nakoľko v ust. § 30 sa snaží transformovať prípadné konania o návrhu na povolenie obnovy konania na konanie podľa zák. č. 119/1990 Zb. V danom prípade sa však žalobca snažil obísť postup predpokladaný samotným zák. č. 119/1990 Zb., ktorý predpokladá podanie návrhu podľa § 5 v lehote podľa § 6, a preto sa nemôže domáhať odškodnenia postupom podľa § 23 zák. č. 119/1990 Zb. Žalobcovi tiež vytkla, že v žiadosti nešpecifikoval nárok alebo nároky, keď uviedol, že žiada „všetky paušálne náhrady s prihliadnutím na § 23 zák. č. 119/1990 Zb.“. V ďalšom žalovaná vychádzajúc z nespornej skutočnosti, že žalobca bol vo výkone trestu odňatia slobody na základe odsudzujúceho rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené, uviedla, že vo všeobecnosti môžu byť naplnené podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb. Nakoľko však žalovaný nepreukázal jednu z podmienok priznania nároku na náhradu škody, a to existenciu ušlého zisku (straty na zárobku), jeho žalobe nemožno podľa názoru žalovanej vyhovieť. Pre prípad neúspechu žalovaná žiadala určenie 30- dňovej paričnej lehoty v rozsudku na plnenie s poukazom na administratívno- časovú náročnosť vykonania úhrady danou oneskorením pri zisťovaní a vyznačovaní právoplatnosti súdnych rozhodnutí, potrebou schvaľovacieho procesu úhrady u žalovanej za účelom vykonania predbežnej finančnej kontroly a časovým obdobím potrebným na samotnú realizáciu úhrady. Súčasťou žaloby bol aj procesný návrh žalovanej na spojenie vecí vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/88/2016 a sp. zn. 9C/118/2016, v ktorých si žalobca na základe rovnakých skutkových okolností samostatne uplatňuje aj nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy a trov obhajoby na spoločné konanie s konaním sp. zn. 23C/118/2016.

4. Uznesením zo dňa 08. 08. 2017, č. k. 23C/118/2016-20 súd spojil na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 23C/118/2016, 11C/118/2016 a sp. zn. 9C/118/2016 s tým, že spoločné konanie sa bude viesť pod sp. zn. 23C/118/2016.

5. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9C/118/2016 súd zistil, že žalobca si žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20. 12. 2016 voči žalovanej na základe totožných skutkových okolností ako v žalobe vedenej pod sp. zn. 23C/118/2016 uplatnil aj nárok na náhradu trov obhajoby v celkovej výške 518,52 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z uvedenej sumy od 01. 12. 2016 do zaplatenia.

Okrem dôkazov predložených spolu so žalobou vedenou pod sp. zn. 23C/118/2016 žalobca za účelom preukázania dôvodnosti nároku na trovy obhajoby predložil aj vyúčtovanie nákladov obhajoby žalobcu zo dňa 23. 05. 2016, príjmový doklad zo dňa 23. 05. 2016 vystavený právnym zástupcom žalobcu a fotokópiu technického preukazu k motorovému vozidlu vo vlastníctve právneho zástupcu žalobcu zn. Škoda Superb, EČV: XAIXXXX.

6. Žalovaná v replike sp. zn. 9C/118/2016 žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, a to na základe rovnakej právnej argumentácie ako vo veci sp. zn. 23C/118/2016 majúca za to, že nie je daný žiaden právny titul, na základe ktorého by bolo možné žalobcovi priznať odškodnenie. Poukázala tiež na to, že v súvislosti s odsúdením žalobcu rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 10. 03. 1976. sp. zn. 1T/34/1976 bol tento uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 01. 12. 2014, č. k. 2Nt/19/2014-15 rehabilitovaný, a preto v danej veci vznikol zákonný dôvod na priznanie advokátskej odmeny a náhrady hotových výdavkov v sume 540,78 eur. V prípade odsúdenia žalobcu z roku 1972 je však situácia odlišnou, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky podľa zák. č. 119/1990 Zb. na úhradu nákladov obhajoby štátom a nie je daný ani iný právny dôvod na ich refundáciu žalovanou. Z opatrnosti sa v ďalšom vyjadrila aj k výške a otázke vzniku žalobcom uplatnených trov. Bola toho názoru, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že k účtovaným úkonom došlo, a že sa ich zúčastnil obhajca žalobcu. Osobitne žalobcovi podľa nej nepatrí náhrada za úkon právnej služby datovaný 07. 08. 2015, nakoľko právny zástupca žalobcu ho obhajoval hneď v niekoľkých trestných veciach a niekoľkých prípadoch uplatnenia nárokov voči žalovanej a na všetky úkony spojené s uvedeným žalobca splnomocnil právneho zástupcu už dňa 03. 02. 2014, pričom toto plnomocenstvo určuje jednoznačne aj rozsah a nie je obmedzené na uplatňovanie nárokov v súvislosti s konkrétnym odsúdením. Žalovaná bola preto toho názoru, že k úkonu spočívajúcim v prevzatí zastúpenia došlo už dňa 03. 02. 2014 a za tento úkon právnej služby už právny zástupca žalobcu advokátsku odmenu a náhrady s ňou spojené dostal, a to na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. 03. 2015, sp. zn. 2Nt/19/2014. Záverom poukázala na to, že potvrdením o prijatí peňažných prostriedkov podpísaným len samotným právnym zástupcom, nie je bezpečne preukázaná úhrada týchto nákladov zo strany žalobcu. K vyjadreniu žalovaná okrem dôkazov už založených v spise sp. zn. 23C/118/2016 predložila aj žiadosť o odškodnenie žalobcu v súvislosti s jeho odsúdením v roku 1976, uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 01. 12. 2014, č. k. 2Nt/19/2014-15 a zo dňa 27. 03. 2015, sp. zn. 2Nt/19/2014 a plnú moc udelenú žalobcom dňa 03. 02. 2014 JUDr. Lubomírovi Müllerovi na zastupovanie vo všetkých právnych úkonoch, ktorého sa týkajú jeho väznenia a odsúdenia za minulého režimu vrátane rehabilitácie, tak v oblasti správnej, ako aj trestnoprávnej.

7. Žalobca v duplike doručenej súdu dňa 22. 02. 2017 (č. I. 30 spisu sp. zn. 9C/118/2016) označil za právny podklad pre priznanie nákladov obhajoby odsudzujúci rozsudok, následné rozhodnutia súdov, ktorými bol žalobca očistený a s tým súvisiacu poskytnutú právnu pomoc. K absencii právneho titulu na priznanie odškodnenia uviedol, že žalobca vyslovene nežiada o priznanie náhrady nákladov obhajoby podľa zák. č. 119/1990 Zb., ale podľa akéhokoľvek právneho predpisu (napr. čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 Ústavy SR, čl. I. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, či zák. č. 58/1969 Zb.). Identifikácia žalovaného nároku je podľa neho celkom zjavná a vyplýva z predloženého vyúčtovania. K údajnému obchádzaniu postupu podľa zák. č. 119/1990 Zb. uviedol, že na trestný čin podľa § 267 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. sa zákon č. 119/1990 Zb. nevzťahuje, a preto si žalobca nárok podľa predmetného zákona nemohol uplatňovať. Rovnako pokiaľ žalovaná namieta skutočnosť, či došlo k vyúčtovaným úkonom právnej služby, mal za to, že pokiaľ by tomu tak nebolo, žalobca by nemal dôvod platiť vyúčtovanú odmenu. Za týmto účelom navrhol pripojenie trestného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2Nt/13/2015 a sp. zn. 2T/16/1972. Pokiaľ sa týka spornosti priznania odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia žalobcu poukázal na to, že žalobca bol za minulého režimu odsúdený spolu až 4- krát a žalobcom udelená plná moc je použiteľná na všetky konania. Obhajca sa jednotlivými kauzami zaoberal postupne a vec z roku 1972, ktorá je predmetom tohto konania, začal vybavovať až dňa 07. 08. 2015, pričom uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. 03. 2015, sp. zn. 2Nt/19/2014 sa týka veci z roku 1976. Za nedôvodnú označil aj obranu žalovanej v časti namietajúcej nedostatočné preukázanie prijatia úhrady trov obhajoby právnym zástupcom žalobcu.

8. Žalovaná vo vyjadrení k duplike doručenom súdu dňa 12. 04. 2017 (č. I. 36 spisu sp. zn. 9C/118/2016) zotrvala na ňou tvrdenej nedôvodnosti žalovaného nároku. V súvislosti s odkazom žalobcu na články Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd, na základe ktorých podľa nej celkom neakceptovateľne žiada priznanie žalovaného nároku, uviedla, že práv v nich uvedených sa možno domáhať len spôsobom

a v rozsahu ustanovenom zákonmi (inak povedané nezakladajú priamy nárok na odškodnenie), pričom žiadny zákon platný v Slovenskej republike odškodnenie žalobcovi nepriznáva. Vzhľadom na neviazanosť súdu právnou kvalifikáciou strán sporu sa vyjadrila tiež k tomu, že vyhovneniu nároku podľa zák. č. 58/1969 Zb. bráni aj nedostatok podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 a § 10 uvedeného zákona, keď žalobca v žiadosti doručenej žalovanej dňa 31. 05. 2016 žiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výlučne podľa zák. č. 119/1990 Zb. a žalovaná žiadosť prerokovala len v intenciách tohto zákona. Z uvedených dôvodov aj s odkazom na právne závery vyslovené v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. 11. 2007, sp. zn. 5Co/209/2007, či Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. 04. 2008, sp. zn. 9Co/71/2008 a napokon aj v uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 26. 11. 2009, sp. zn. III. ÚS 361/2009 žiadala žalobu ako predčasne podanú zamietnuť pre nesplnenie hmotnoprávnej podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Za zarážajúce označila konštatovanie žalobcu v duplike, že sa nesnažil obísť postup podľa zák. č. 119/1990 Zb., nakoľko na trestný čin podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. sa zák. č. 119/1990 Zb. nevzťahuje, a to práve v súvislosti s opačnou argumentáciou v žiadosti o odškodnenie. Rovnako žalovaná zotrvala na tvrdení o nepreukázanom vzniku škody podľa zák. č. 58/1969 Zb., keď na príjmovom doklade chýba potvrdenie o zaúčtovaní pokladničného dokladu v peňažnom denníku v pokladničnej knihe právneho zástupcu žalobcu a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, a preto tento nespĺňa náležitosti podľa § 10 ods. 1 zák. č. 431/2002 Z.z o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Žalovaná tiež namietala výšku uplatneného úroku z omeškania, ktorá v rozhodnom období predstavuje sumu 5 % ročne z dlžnej sumy, a nie 5,05 % ročne.

9. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11C/88/2016 súd zistil, že žalobca si žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 20. 12. 2016 na základe totožných skutkových okolností ako v žalobe vedenej pod sp. zn. 23C/118/2016 uplatnil voči žalovanej aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 01. 12. 2016 do zaplatenia. Uviedol, že v danom prípade druhé väznenie žalobcu zo štyroch nezákonných odsúdení a vyhliadka na ďalšiu perzekúciu spôsobili žalobcovi značnú duševnú ujmu. V tejto súvislosti poukázal na právnu argumentáciu v odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 06. 2016, č. k. 9Co/344/2014-120, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30. 01. 2014, č. k. 21C/112/2012-74 v obdobnej veci H. ška proti rovnakej žalovanej, použiteľnú aj v danom prípade. H. bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za 25 mesiacov väznenia vo výške 25.000 eur. Pozornosť upriamil aj na rozhodnutia tunajšieho súdu v obdobných veciach vedených pod sp. zn. 8C/157/2012, sp. zn. 16C/16/2013, sp. zn. 11C/183/2013, sp. zn. 4C/196/2012, sp. zn. 16C/178/2013, sp. zn. 16C/58/2014, sp. zn. 17C/157/2014, sp. zn. 11C/39/2014, sp. zn. 11C/65/2014, sp. zn. 4C/55/2014, ako aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 29. 05. 2007, sp. zn. 54/1996/673/859-860 v prakticky zhodnej veci M. a V. proti Grécku, ktorým bola sťažovateľom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 30.572,61 eur za 13 mesiacov väznenia. K žalobe pripojil zhodné listinné dôkazy ako vo veci sp. zn. 23C/118/2016.

10. Žalovaná v replike doručenej súdu dňa 25. 01. 2017 (č. I. 21 spisu sp. zn. 11C/88/2016) žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Namietala, že žalobca si uplatnil nárok bez akejkoľvek právnej kvalifikácie a právneho odôvodnenia, poukázala tiež na to, že žalobca nebol rehabilitovaný, a že zák. č. 119/1990 Sb. neumožňuje odškodnenie nemajetkovej ujmy a túto nie je možné žalobcovi priznať ani na základe iného právneho titulu. V tomto smere poukázala na komentár k zákonu o súdnych rehabilitáciách a tiež odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 02. 2016, sp. zn. 3Co/38/2014, ktorý dospel k záveru o tom, že náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznať podľa zák. č. 119/1990 Zb., keďže to nebolo úmyslom zákonodarcu a uvedené neznamená bez ďalšieho rozpor s ústavne zaručenými právami, nakoľko Ústava SR v čl. 43 ods. 3 a 4 stanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu a orgánu verejnej správy alebo ich nesprávnym úradným postupom, ale za podmienok ustanoveným zákonom. Vzhľadom na to, že zák. č. 119/1990 Zb. je voči ďalším zákonom upravujúcim odškodňovanie odsúdených osôb zákonom špeciálnym, má jeho úprava prednosť pred všeobecnými úpravami, a preto treba vychádzať z toho, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle odškodniť rehabilitované osoby aj za utrpenú nemajetkovú ujmu, bol by to v zákone vyslovene uviedol. Žalovaná tiež poukázala aj na argumentáciu v rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 11. 2011, sp. zn. 8Co/85/2011, v ktorom súd konštatuje, že aj napriek demonštratívne výpočtu nárokov na odškodnenie súd nemôže priznať uplatnenú nemajetkovú ujmu, nakoľko by neprípustným spôsobom prekročil hranice deľby moci medzi zákonodarnou a súdnou mocou vymedzené v Ústave SR, inými slovami pokiaľ by zákonodarca v danom prípade mienil nárok na nemajetkovú ujmu zaradiť do ust. § 23 zák. č. 119/1990 Zb., je nepochybné, že by tak pri jeho prijatí

urobil, pokiaľ tak však nespravil sám v rámci vlastnej ústavnej a zákonnej kompetencie, nemôže jeho vôľu nahrádzať orgán súdnej moci pri aplikácii práva v súdnom konaní. Žalovaná mala tiež za to, že náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznať ani podľa zák. č. 58/1969 Zb., a to aj napriek súdmi formulovanému záveru o priamej aplikácii čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto smere poukázala na stanovisko Pléna Ústavného súdu Českej republiky Pl. ÚS 39/14 z 25/11/2014 zo dňa 25. 11. 2014, v ktorom je konštatované, že nárok na náhradu nemateriálnej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až po tom, ako sa táto medzinárodná zmluva stala pre Českú republiku záväznou (t. j. od 18. 03. 1992), okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii nie je z tohto hľadiska relevantný. V danej veci bol žalobca vo výkone trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia z roku 1972 a to v období od 22. 12. 1972 do 22. 12. 1973, t. j. v čase, keď Slovenská republika, resp. Československá federatívna republika nebola predmetným dohovorom viazaná. Zhodný právny záver vyslovil aj Krajský súd v Bratislave v rozsudku zo dňa 25. 02. 2016, sp. zn. 3Co/38/2014 v obdobnej veci. Priamy nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nezakladá podľa žalovanej ani Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, ktorý v tomto smere odkazuje na vnútroštátnu právnu úpravu. K samotnej výške nemajetkovej ujmy žalovaná namietala, že žalobca ani netvrdil, ani nepreukázal skutočnosti, z ktorých má vznik nemateriálnej ujmy vyplývať, a v tejto otázke nenavrhol ani vykonanie žiadnych dôkazov, pričom v konaní je potrebné preukázať závažnosť ujmy a následkov, ktoré poškodenému vznikli v súkromnom živote či spoločenskom uplatnení. Žalovaná označila za dostatočnú morálnu satisfakciu už samotné povolenie obnovy konania a následné zastavenie trestného stíhania. K rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/344/2014, na ktorý žalobca v žalobe poukazoval, uviedla, že tento bol napadnutý dovolaním práve z dôvodu, že súd v ňom nezohľadnil časovú pôsobnosť prijatia Dohovoru. Rovnako irelevantný pre rozhodnutie súdu danej veci je podľa nej aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Tsirlis, na ktoré žalobca poukazuje, a to vzhľadom k tomu, že Grécko je Dohovorom viazané od roku 1949. Záverom vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy uviedla, že rozhodnutie súdu má v tomto smere konštitutívny charakter, a preto sa žalovaná nemohla dostať do omeškania s plnením, ktorého čas plnenia je určený až súdnym rozhodnutím. Navyiac možnosť priznania úroku z omeškania pri peňažnom zadosťučinení neprichádza do úvahy z dôvodu, že tento druh zadosťučinenia nie je majetkovou pohľadávkou zo záväzkovoprávneho vzťahu (§ 121 ods. 3 OZ. Pre prípad neúspechu v spore žiadala z rovnakých dôvodov ako v žalobe sp. zn. 23C/118/2016 určenie 30- dňovej paričnej lehoty.

11. V duplike doručenej súdu dňa 28. 05. 2018 (č. I. 25 spisu sp. zn. 23C/118/2016), na ktorú bol žalobca vyzvaný po spojení vecí, opakovane uviedol, že v prípade nezákonného väznenia jeho nárok priamo vyplýva z čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky týkajúce sa osôb, ktoré boli za minulého režimu obdobne väznené a odškodňovacie orgány im pre podobné formálne zámienky odmietali priznať odškodnenie (napr. II. ÚS 290/05, I. ÚS 565/03, I. ÚS 2366/07, I. ÚS 819/15). Zdôraznil, že zákony pochádzajúce z obdobia československého štátu je potrebné vykladať zhodne v prospech postihnutých osôb v oboch nástupníckych štátoch (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. 08. 2009, sp. zn. 4So/143/2008). Pokiaľ sa týka námietok absencie predbežného prerokovania nároku na náhradu trov obhajoby uviedol, že splnenie tejto podmienky žalobca preukázal žiadosťou zo dňa 31. 05. 2016 priloženou k žalobe. Vo vzťahu k námietkam žalovanej strany založeným na nepreukázaní skutočného vyplatenia trov obhajoby zo strany žalobcu s poukazom na nepredloženie peňažného denníka svojho právneho zástupcu uviedol, žalobca nenesie zodpovednosť za to, ako jeho právny zástupca účtuje či neúčtuje a nie je oprávnený kontrolovať jeho účtovné záznamy. Z dôvodu, že vyriešenie otázky náhrady nemajetkovej ujmy je predmetom dovolacieho konania vedeného na NS SR pod sp. zn. 3Cdo/19/2017 (vec žalobcu H. V.), žiadal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyčleniť na samostatné konanie

12. Žalovaná vo vyjadrení k duplike doručenom súdu dňa 21. 09. 2018 (č. I. 29) súhrnne uviedla, že ústavných práv, na ktoré žalobca odkazuje, sa možno domáhať iba spôsobom a v rozsahu ustanovenom zákonom, pričom žiaden zákon neumožňuje odškodnenie požadované žalobcom. Vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov obhajoby zdôraznila, že žalobca požiadal žalovanú o náhradu škody podľa zák. č. 119/1990 Sb. a nie o predbežné prerokovanie nároku podľa zák. č. 58/1969 Sb., rovnako zotrvala na tvrdení, že žalobca nepreukázal výšku trov obhajoby predložením príjmového dokladu. K otázke nemajetkovej ujmy poukázala na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, v ktorom súd uviedol, že „zo všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a špeciálnom

(lex specialis derogat generali) jednoznačne vyplýva, že pokiaľ sú naplnené podmienky pre použitie špeciálnej úpravy, musí sa táto úprava aplikovať a nemožno použiť úpravu všeobecnú. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa zákona č. 119/1990 Zb. sú osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom zvláštna právna úprava, bez ohľadu na to, ktorý predpis je pre ne priaznivejší. V prípadoch, na ktoré zákon č. 119/1990 Zb. vzťahuje, sa teda nemožno proti štátu domáhať iných, či ďalších nárokov, ako tých, ktoré tento zákon upravuje. Napriek tomu, že ust. § 23 ods. 1 zák. č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice delby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre Slovenskú republiku záväzný (t. j. od 18. 03. 1992).“ K otázke náhrady trov konania uviedla, že žalovaná si neuplatňuje nárok na náhradu trov konania a žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

13. V podaní doručenom súdu dňa 17. 06. 2019 (č. I. 43 spisu) žalobca opätovne zdôraznil, že legitímne očakával, že vo vzťahu k nároku na náhradu straty na zárobku bude žalovaná podobne ako v iných prípadoch, na ktoré príkladmo poukázal, postupovať podľa § 23 zák. č. 119/1990 Zb. (poukázal na iné veci). Pokiaľ sa týka trov obhajoby, tak tieto sú objektivizované príslušným trestným spisom, ktorý navrhol pripojiť ako dôkaz a advokátskou tarifou s tým, že aj v obdobných prípadoch žalovaná túto náhradu priznala. K stanovisku Krajského súdu v Bratislave uviedol, že toto sa podľa neho vzťahuje iba na prípady, kedy žaloba bola podaná po jeho vydaní.

14. Uznesením zo dňa 12. 09. 2019, č. k. 23C/118/2016-81 súd ako nedôvodný zamietol návrh žalobcu na vylúčenie konania o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na samostatné konanie, a to aj s poukazom na skutočnosť, že dôvody, ktoré viedli k spojeniu vecí uznesením zo dňa 08. 08. 2017, č. k. 23C/118/2016-20 doposiaľ neodpadli.

15. Súd na pojednávaní dňa 06. 08. 2020 konal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí sa na pojednávanie nedostavili a svoju neúčast' vopred ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 21. 07. 2020 dôvodiac na strane právneho zástupcu kolíziou so skôr nariadeným termínom verejného zasadnutia v rehabilitačnej veci v Prahe, na ktorom je jeho účasť povinná, a na strane žalobcu veľkou vzdialenosťou medzi jeho bydliskom a sídlom súdu. Zároveň právny zástupca požiadal o prejednanie veci v ich neprítomnosti, vzhľadom na nespornosť skutkového stavu a skutočnosť, že k právnemu posúdeniu veci sa obe sporové strany riadne vyjadrili.

16. Vo veci súd vykonal dokazovanie oboznámením so všetkými navrhnutými listinnými dôkazmi, a to uzneseniami Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. 11. 2015, č. k. 2Nt/13/2015-27 a zo dňa 06. 04. 2016, č. k. 2T/16/1973-25, potvrdením Archívu Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 28. 05. 2014, vyúčtovaním nákladov za obhajobu žalobcu vo veci z roku 1972 v spojení s príjmovým dokladom E č. 5/2016, uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. 03. 2015, sp. zn. 2Nt/19/2014, žiadosťou žalobcu o odškodnenie a zadosťučinenie zo dňa 31. 05. 2016, oznámením žalovanej o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 08. 12. 2016, fotokópiou listinných dôkazov zabezpečených zo súdneho spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/16/1973 (založené na č. I. 85-97 spisu), ako aj listinnými dôkazmi založenými na č. I. 1-3, 23-25 súdneho spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2Nt/13/2015, z ktorých ustálil nižšie uvedené skutkový a právny stav veci.

17. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. 06. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 (č. I. 85) bol žalobca uznaný za vinného, že ako branec odmietol dostaviť sa v novembri 1971 na odvod, pričom dňa 12. 01. 1972 odmietol prevziať predvolánku na odvod, ktorá mu bola osobne doručená majorom E. Y., preto, lebo mu to nedovoľuje jeho náboženské presvedčenie svedka Jehovova, čím spáchal trestný čin neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do druhej nápravnýchovnej skupiny.

18. Uznesením Krajského soudu v Banské Bystrici ze dne 28. 09. 1972, sp. zn. 3To 476/1972 (č. I. 89) bolo zamietnuté odvolanie žalobcu voči rozsudku uvedenému v bode 17. odôvodnenia.

19. Uznesením Okresního soudu v Lounech ze dne 31. 03. 2014, č. k. 2Nt/1901/2014-19 v spojení s opravným uznesením ze dne 08. 01. 2015, č. k. 2Nt/1901/2014-32 bol podľa § 6 zák. č. 198/1993 Sb. s účinkami na území České republiky zrušený výrok o vine z rozsudku Okresního soudu Prievidza ze dne 09. 06. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 v spojení s uznesením Krajského soudu v Banské Bystrici ze dne 28. 09. 1972, sp. zn. 3To 476/1972, ako aj všetky ďalšie obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, pokiaľ vzhľadom k zmene, ku ktorej došlo, stratili podklad a trestné stíhanie žalobcu bolo podľa § 2 ods. 2 zák. č. 19/1990 Sb. zastavené.

20. Z uznesenia Okresního soudu Prievidza ze dne 24. 11. 2015, č. k. 2Nt/13/2015-27 (č. I. 3) vyplýva, že súd vyhovel návrhu žalobcu na povolenie obnovy konania vo veci Okresního soudu Prievidza sp. zn. 2T/16/1972 a zároveň predmetným uznesením zrušil výrok o vine a výrok o treste rozsudku Okresního soudu Prievidza ze dne 09. 06. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 v spojení s uznesením Krajského soudu Banská Bystrica ze dne 28. 09. 1972, sp. zn. 3To/476/1972, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 11. 2015.

21. Okresný súd Prievidza následne uznesením zo dňa 06. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972-25 (č. I. 4) podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie obžalovaného žalobcu pre trestný čin neplnenia odvodovej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších zmien, pretože ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu a rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

22. Podľa potvrdenia Archívu Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 28. 05. 2014 (č. I. 7) žalobca bol vo výkone trestu odňatia slobody v období od 03. 01. 1971 do 03. XX. 1971, v období od 22. 12. 1972 do 22. 12. 1973, od 18. 03. 1974 do 18. 09. 1974, od 22. 01. 1976 do 22. 01. 1978.

23. Z listinných dôkazov založených na č. I. 1-3, 23-25 spisu Okresního soudu Prievidza, sp. zn. 2Nt/13/2015 bolo zistené, že právny zástupca žalobcu v postavení obhajcu dňa 07. 08. 2015 spísal v jeho mene návrh na povolenie obnovy konania, a to na základe plnej moci zo dňa 03. 02. 2014, ktorou ho žalobca splnomocnil na všetky právne úkony, ktoré sa týkajú jeho väznenia a odsúdenia za minulého režimu, vrátane rehabilitácie, a to tak v oblasti správnej aj trestnoprávnej, vrátane podania návrhu na povolenie obnovy konania a zastupovania v konaní o obnove konania a konaní po povolení obnovy konania. V konaní o povolení obnovy konania sa právny zástupca žalobcu dňa 24. 11. 2015 zúčastnil verejného zasadnutia pred Okresným súdom Prievidza v trvaní od 12.30 hod do 13.15 hod.

24. Podľa vyúčtovania nákladov za obhajobu žalobcu vo veci z roku 1972 (č. I. 9 spisu sp. zn. 9C/118/2016) právny zástupca žalobcu, JUDr. Lubomír Müller, so sídlom Symfonická 1496/9, Praha vyúčtoval žalobcovi advokátsku odmenu v celkovej výške 518,52 eur, a to za 3 úkony právnej služby á 61,75 eur: prevzatie a príprava veci zo dňa 07. 08. 2015, spísanie návrhu na povolenie obnovy konania zo dňa 07. 08. 2015, účasť na verejnom zasadnutí OS Prievidza dňa 24. 11. 2015, 1 úkon právnej služby á 63,58 eur: účasť na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Prievidza dňa XX. 04. 2016, režijný paušál: 3x á 8,58 eur + 1x á 8,58 eur, cestovné náklady za cestu vykonanú dňa 24. 11. 2015 tam a späť v rozsahu 376 km vo výške 91,37 eur (376x0,243), náhradu za stratu času vo výške 139,80 eur (10x 13,98 eur), stravné vo výške 4,20 eur. Na výzvu súdu žalobca v podaní doručenom dňa 29. 04. 2020 (č. I. 113) doplnil, že cestovné náklady boli vyúčtované za cestu vykonanú z Bratislavy, kde v rozhodnom čase sídlila jeho advokátska kancelária.

25. V príjmovom doklade E č. 5/2016 (na druhej strane č. I. 9 spisu sp. zn. 9C/118/2016) právny zástupca žalobcu JUDr. Lubomír Müller svojim podpisom potvrdil, že dňa 23. 05. 2016 prijal v hotovosti od žalobcu sumu 518,52 eur titulom poskytnutých právnych služieb pri zrušení rozsudku z roku 1972.

26. Zo žalovanou predloženého uznesenia Okresního soudu Bratislava I zo dňa 01. 12. 2014, č. k. 2Nt/19/2014-15 (č. I. 23 spisu sp. zn. 9C/118/2016) vyplýva, že podľa § 33 ods. 2 per analogiam zák. č. 119/1990 Zb. bola vyslovená účasť žalobcu na súdnej rehabilitácii vo vzťahu k rozsudku

Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 1T/36/1976 zo dňa 10. 03. 1976, uzneseníu Vyššieho vojenského súdu Trenčín sp. zn. 5To 52/1976 zo dňa 07. 04. 1976 a uzneseníu Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 4Rtv 99/1991 a rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 4Rtv/99/1991 v celom rozsahu. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. 03. 2015, sp. zn. 2Nt/19/2014 (č. l. 24 spisu sp. zn. 9C/118/2016) vo veci návrhu na vyslovenie účasti žalobcu na rehabilitácii vyplýva, že právnenému zástupcovi žalobcu bola podľa § 19 ods. 3 písm. b) zák. č. 119/1990 Zb. priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 540,78 eur, súčasťou ktorej bola aj odmena za úkon právnej služby označený ako prevzatie a príprava zastúpenia v sume 60,11 eur + režijný paušál vo výške 8,04 eur.

27. Žalobca listom doručeným žalovanej dňa 31. 05. 2016 (č. l. 5) požiadal o odškodnenie a zadosťučinenie za nezákonné odňatie slobody v dobe od 22. 12. 1972 do 22. 12. 1973 na základe vyššie uvedených skutkových okolností, a to v nasledovnom rozsahu: paušálna náhrada podľa § 23 ods. 1 zák. č. 119/1990 Sb. vrátane valorizácie, náhrada nákladov obhajoby vo výške 518,52 eur podľa priloženého vyúčtovania a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur (1.000 eur za jeden mesiac nezákonného väznenia), a to s prihladnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok zo dňa 29. 05. 1997, sp. zn. 54/1996/673/859-860 vo veci Tsirlis a Kouloumpas v. Grécko).

28. Žalovaná listom zo dňa 08. 12. 2016 (č. l. 6) žalobcovi oznámila, že jeho žiadosti o odškodnenie nevyhovuje s poukazom na to, že nie je daný právny titul na odškodnenie podľa § 2- 4 zák. č. 119/1990 Sb. a rovnako na základe opísaných skutkových okolností nie je daný ani iný právny dôvod na priznanie žalobcom požadovaného odškodnenia. Na uvedenom právnom názore zotrvala v priebehu celého konania.

29. Podľa § 1 ods. 1, 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii (ďalej len „zák. č. 119/1990 Zb.“) účelom zákona je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodit' dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. Činy, ktoré smerovali k uplatneniu práv a slobôd občanov zaručených ústavou a vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v nadväzujúcich medzinárodných paktach o občianskych a politických právach, boli česko-slovenskými trestnými zákonmi vyhlásené za trestné v rozpore s medzinárodným právom a medzinárodnému právu odporovalo aj ich trestné stíhanie a trestanie.

30. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zák. č. 119/1990 Zb. právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutia vyhlásené v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945 podľa zákona č. 140/1961 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre trestné činy rozvracania republiky podľa § 92 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, ods. 2 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, podvracania republiky podľa § 98 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b), poškodzovania štátu svetovej socialistickej sústavy podľa § 99 vo vzťahu k trestným činom podľa § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> alebo § 98, poburovania podľa § 100 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. a), zneužívania náboženskej funkcie podľa § 101, hanobenia republiky a jej predstaviteľa podľa § 102 a 103, hanobenia štátu svetovej socialistickej sústavy a jeho predstaviteľa podľa § 104, opustenia republiky podľa § 109 ods. 1, 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> a ods. 3 písm. a), b) a c), poškodzovania záujmov republiky v cudzine podľa § 112, odňatia veci hospodárskemu určeniu podľa § 116 ods. 1 a 2, ohrozenia hospodárskeho tajomstva podľa § 122 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, neoprávneného nakladania s vynálezom podľa § 123, ohrozenia služobného tajomstva podľa § 173 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, marenia dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa § 178 alebo podnecovania podľa § 164 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, schvaľovania trestného činu podľa § 165 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, nadržovania podľa § 166 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, neprekazenia trestného činu podľa § 167 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> a neoznámenia

trestného činu podľa § 168 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, spáchané vo vzťahu k uvedeným trestným činom;
ako aj všetky ďalšie rozhodnutia v tej istej trestnej veci na ne obsahovo nadväzujúce sa zrušujú ku dňu, keď boli vydané.

31. Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. rozhodnutie o tom, či a do akej miery je odsúdený zúčastnený na rehabilitácii, urobí súd aj bez návrhu. Ak sa vzťahuje rehabilitácia podľa odseku 1 len na niektorý z trestných činov, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy rehabilitáciou nedotknuté alebo od určenia primeraného trestu upustí. Inak trestné stíhanie zastaví.

32. Podľa § 4 písm. e) zák. č. 119/1990 Zb. prieskumné konanie podľa tohto oddielu možno konať vo veciach, v ktorých sa v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 vyhlásilo odsudzujúce súdne rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť, pre iné zločiny, trestné činy, prečiny alebo priestupky neuvedené v § 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/119/20130701/>>, spáchané po 5. máji 1945 podľa prvej hlavy osobitnej časti zákona č. 140/1961 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich a ďalej pre trestné činy neplnenia úloh pri prevádzke súkromného hospodárstva podľa § 119, útoku na štátny orgán a orgán spoločenskej organizácie podľa § 154 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a, hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 198 písm. b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, šírenia poplašnej správy podľa § 199 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> a podľa § 270 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, vyhýbania sa výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>>, zbehnutia do cudziny podľa § 283 ods. 1 a 2 a ohrozovania politického a morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1961/140/>> uvedeného zákona.

33. Podľa § 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

34. Podľa § 1 ods. 1, 2 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zák. č. 58/1969 Zb.“) štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

35. Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má voči štátu ten, na kom bol úplne alebo čiastočne vykonaný trest, ak v neskoršom konaní bol spod žaloby oslobodený alebo ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené.

36. Podľa § 6 ods. 3 zák. č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody podľa predchádzajúcich odsekov nemá ten,
a) kto si privodil svoje odsúdenie úmyselne alebo
b) proti komu bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené len preto, že mu bola udelená milosť alebo že po právoplatnosti pôvodného rozsudku bola udelená amnestia vzťahujúca sa na čin, za ktorý bol pôvodný trest uložený.

37. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zák. č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

38. Podľa § 10 zák. č. 58/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

39. Podľa § 20 zák. č. 58/1969 Zb. pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

40. Podľa § 27 zák. č. 58/1969 Zb. zodpovednosť podľa tohto zákona sa vzťahuje na náhradu škody spôsobenej rozhodnutiami, ktoré budú vydané po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona, a na náhradu škody spôsobenej po tomto dni nesprávnym úradným postupom.

41. Podľa článku 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom; b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom; c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní; d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán; e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov; f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

42. Podľa článku 9 ods. 5 a článku 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (ďalej len „Medzinárodný pakt“) každý, kto sa stal obeťou nezákonného zatknutia alebo väzby, má vymáhateľné právo na náhradu. Ak sa niekomu dokázalo spáchanie trestného činu a ak bol neskôr tento dôkaz vyvrátený alebo ak bol niekto oslobodený od obžaloby na základe toho, že nejaká nová skutočnosť presvedčivo ukazuje, že výrokom súdu bol porušený zákon, poskytne sa tomu, kto bol potrestaný na základe takého dôkazu, náhrada podľa zákona, pokiaľ sa nedokáže, že včasné uvedenie do známosti prv neznámej skutočnosti nejde úplne ani čiastočne na ujmu tejto osoby.

43. Podľa článku 36 ods. 3 a 4 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup. Podmienky a podrobnosti upravuje zákon.

44. Podľa článku 46 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

45. Podľa § 121 ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „OZ“) príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

46. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

47. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania (ďalej len „nar. vl. č. 87/1995 Z.z.“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

49. Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodnou len v časti požadovanej náhrady trov za obhajobu žalobcu.

50. Medzi sporovými stranami nebolo v konaní sporné, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. XX. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. 09. 1972, sp. zn. 3To/476/1972 zamietajúcim odvolanie žalobcu, právoplatne odsúdený pre spáchanie trestného činu neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Trestného zák. č. 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorý vykonal v období od 22. 12. 1972 do 22. 12. 1973. Rovnako nespornou bola aj skutočnosť, že výrok o vine a treste z predmetných právoplatných rozhodnutí bol na návrh žalobcu zrušený uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. 11. 2015, č. k. 2Nt/13/2015-27 za súčasného povolenia obnovy konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 2T/16/1972. Následne bolo trestné stíhanie žalobcu pre trestný čin neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa XX. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972-25 podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku zastavené, a to z dôvodu neprípustnosti uvedeného v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a vychádzajúceho zo zásady ne bis in idem (nie dvakrát v tej istej veci). Žalobca si na základe uvedených skutkových okolností uplatnil voči žalovanej listom zo dňa 31. 05. 2016 nárok na odškodnenie a zadosťučinenie v rozsahu paušálnych náhrad s prihliadnutím k § 23 zák. č. 199/1990 Zb., náhradu trov obhajoby vo výške 518,52 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur. Žalovaná mu listom zo dňa 08. 12. 2016 oznámila, že jeho žiadosti nevyhovuje, nakoľko má za to, že nie je daný žiadny právny dôvod, na základe ktorého by mala poskytnúť požadované odškodnenie. Na uvedenom právnom názore žalovaná zotrvala v priebehu celého konania, v rámci ktorého žalobcovi okrem iného vytýkala, že účelne obišiel postup predpokladaný zák. č. 119/1990 Zb.

51. Vzhľadom na existenciu osobitnej právnej úpravy a jej vzťahu k všeobecnej právnej úprave (lex specialis derogat legi generali) sa súd v prvom rade musel zaoberať otázkou, či žalobca mal možnosť domáhať sa zrušenia odsudzujúceho rozhodnutia za trestný čin neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. a odškodnenia nárokov s tým spojených podľa osobitnej právnej úpravy obsiahnutej v zák. č. 119/1990 Zb.

52. Účelom zák. č. 119/1990 Zb. proklamovaným zákonodarcom priamo v ustanovení § 1 bolo zrušenie odsudzujúcich rozhodnutí za činy v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske a politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných právnych normách označené ako trestné, umožnenie rýchleho preskúmania prípadov osôb protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstránenie neprimeranej tvrdosti v používaní represie, zabezpečenie neprávom odsúdeným osobám spoločenskej rehabilitácie a primeraného hmotného odškodnenia a umožnenie zo zistených nezákonností vyvodit' dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. Vecná pôsobnosť tejto osobitnej zákonnej úpravy je striktno vymedzená v ust. § 2 a 4 zákona. Podmienkou jeho aplikácie je, že sa musí jednať o právoplatné odsudzujúce rozhodnutie vyhlásené v čase od 25. 02. 1948 do 01. 01. 1990 týkajúce sa skutkov spáchaných po 05. 05. 1945, klasifikovaných ako zločiny, trestné činy, prečiny či priestupky podľa niektorého z *expressis verbis* uvedených a *taxatívne* vypočítaných zákonných ustanovení v § 2 a 4 zák. č. 119/1990 Zb. Pri priznávaní odškodnenia podľa zák. č. 119/1990 Zb. musí preto súd osobitne skúmať, či sú splnené všetky podmienky na jeho priznanie, najmä vzhľadom na časové hľadisko vydania odsudzujúceho rozhodnutia a spáchania skutku, ako aj skutočnosť, či sa jedná o niektorý z *expressis verbis* vyjadrených zločinov, prečinov alebo priestupkov. Trestný čin neplnenia odvodnej povinnosti podľa § 267 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb., ktorého sa mal žalobca dopustiť v rokoch 1971- 1972, a za ktorý bol právoplatne odsúdený v roku 1972, pritom nepatrí do vecnej pôsobnosti uvedeného zákona, keď nie je vyslovene uvedený ani v § 2 ani v § 4 predmetného zákona. Žalovaná tak celkom nedôvodne žalobcovi vyčíta účelové obchádzanie zák. č. 119/1990 Zb., keď je zrejmé, že nebol daný zákonný dôvod na rozhodnutie o účasti žalobcu na rehabilitácii *ex offa* a žalobcova účasť na rehabilitácii by nemohla byť vyslovená ani po iniciovaní prieskumného konania na návrh žalobcu. Na podporu uvedeného právneho

názoru súd poukazuje aj na skutočnosť, že pre územie Českej republiky bol rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. XX. 1972, č. k. 2T/16/1972-23 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. 09. 1972, sp. zn. 3To/476/1972 zrušený podľa zák. č. 198/1993 Zb. o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti nemu subsidiárne aplikovateľného na trestné činy, na ktoré sa nevzťahovala rehabilitácia podľa zák. č. 119/1990 Zb.

53. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že žalobou uplatnený nárok na náhradu škody, ktorá žalobcovi vznikla, resp. mala vzniknúť výkonom trestu odňatia slobody uloženého mu rozhodnutím, ktoré bolo po povolení obnovy konania vo výroku o vine a treste zrušené za súčasného zastavenia trestného stíhania, nie je možné posudzovať podľa zák. č. 119/1990 Zb., ktorý má prednosť pred všeobecnou úpravou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (zák. č. 514/2003 Z.z.).

54. Nakoľko však súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou uplatneného nároku, posudzoval nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste aj v intenciách zák. č. 58/1969 Zb. aplikovateľného v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. na zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred dátumom 01. 01. 2013. Procesnou podmienkou pre uplatnenie nároku podľa zák. č. 58/1969 Zb. (rovnako aj neskoršie platného a v súčasnosti účinného zák. č. 514/2003 Z.z.) je predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným ústredným orgánom (§ 9 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb.).

55. Súd nepovažoval za opodstatnenú námietku žalovanej o absencii žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nakoľko žalobca súdu preukázal, že žiadosťou zo dňa 31. 05. 2016 (č. I. 7), podanou v rovnaký deň v podateľni žalovanej, ju požiadal o odškodnenie v súvislosti s nezákonným odňatím slobody. Žalobca sa v obsahu svojej žiadosti priamo neodvolával na zákon o súdnych rehabilitáciách, s výnimkou, keď jeden z uplatnených nárokov označil ako paušálne náhrady s prihliadnutím na § 23 zák. č. 119/1990 Zb. Žalovaná vo svojej odpovedi zo dňa 08. 12. 2016 uviedla, že žalobcovi neprislúcha nárok na odškodnenie podľa zák. č. 119/1990 Zb. a ani podľa iného zákona, čím bola zrejme jej nevôľa poskytnúť žalobcovi čo i len čiastočné odškodnenie v súvislosti s výkon trestu odňatia slobody na základe neskôr zrušeného trestného rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, či by mal byť právnym titulom zák. č. 119/1990 Zb. alebo zák. č. 58/1969 Zb., čo aj vyslovene uviedla. Predmetná žiadosť žalobcu adresovaná žalovanej tak podľa súdu splnila svoj cieľ, ktorým je podľa úmyslov zákonodarcu dohoda a odškodnenie v mimosúdnej rovine. Rovnako aj v súvislosti s vyvíjajúcou sa judikatúrou vnútroštátnych súdov je namieste podotknúť, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je procesnoprávnou, nie hmotnoprávnou podmienkou uplatnenia tohto nároku na súde, ako nesprávne argumentuje žalovaná a v prípade jej absencie by súd vyzval žalobcu na odstránenie tohto nedostatku pod následkom zastavenia konania nie zamietnutia žaloby, čo vzhľadom na vyššie uvedené súd nepovažoval za potrebné.

56. Úspešnosť žalobcu v spore, ktorého právny základ vyplýva z ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. je podmienená preukázaním troch kumulatívnych podmienok, a to existencie nezákonného rozhodnutia, nesprávneho úradného postupu, či rozhodnutia o väzbe alebo treste, vzniku škody a kauzálneho nexu, t. j. priamej príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom, na základe ktorého malo ku škode dôjsť, a za ktoré nesie objektívnu zodpovednosť štát. V zmysle občianskoprávnej úpravy, na použitie ktorej zák. č. 58/1969 Zb. priamo v ust. § 20 odkazuje, sa v rámci zodpovednostného vzťahu poškodenému uhrádza skutočná škoda (damnum emergens) a ušlý zisk (lucrum ceasans). Škodou sa pritom v zmysle ust. § 442 ods. 1 OZ rozumie ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného, t. j. ktoré spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Za skutočnú škodu sa pritom považuje taká ujma, ktorá znamená zmenšenie majetkovej hodnoty, ktorú je nutné vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu. Ušlý zisk je zas ujma spočívajúcou v nerozmnožení majetkových hodnôt poškodeného, ktoré by sa s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (t. j. úbytkom aktív ako u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). V zmysle ustálenej súdnej praxe náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. XX. 1993, sp. zn. 1Cdo/53/93 publikovaný pod R 70/1994, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 03. 2011, sp. zn. 3Cdo/194/2010).

57. Ustanovenie § 6 zák. č. 58/1969 Zb. upravuje osobitný zákonný dôvod pre založenie objektívnej zodpovednosti štátu voči osobe, na ktorej bol úplne alebo sčasti vykonaný trest, ak v neskoršom období bola táto osoba spod obžaloby oslobodená alebo bolo trestné stíhanie proti nej zastavené. Z práva na náhradu škody na základe tohto titulu vylučuje toho, kto si privodil svoje odsúdenie úmyselne a tiež toho, voči komu bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené iba preto, že mu bola udelená milosť alebo že po právoplatnosti pôvodného rozsudku mu bola udelená amnestia vzťahujúca sa na čin, za ktorý bol pôvodne trest udelený (§ 6 ods. 3 zák. č. 58/1969 Zb.)

58. V predmetnej veci žalobca vykonával v období od 22. 1. 1972 do 22. 12. 1973 trest odňatia slobody na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ktorý bol v rámci obnovy konania zrušený čo do výroku o vine a treste a následne bolo trestné stíhanie voči žalobcovi za ten istý skutok pre porušenie zásady ne bis in idem zastavené, čo za súčasnej neexistencie zákonodarcom negatívne vymedzených podmienok (§ 6 ods. 3 zák. č. 58/1969 Zb.) zakladá nárok žalobcu na odškodnenie podľa § 6 zák. č. 58/1969 Zb. Možno preto konštatovať splnenie prvej z troch zákonných podmienok pre založenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú rozhodnutím o treste.

59. Voči žalovanej si žalobca uplatnil hneď niekoľko samostatných nárokov, ktoré označil ako škodu, a to náhradu ušlej mzdy za dobu výkonu trestu, náhradu trov obhajoby vynaložených v konaní smerujúcom k zrušeniu rozhodnutia o vine a treste a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za značné duševné útrapy.

60. Pokiaľ sa týka náhrady ušlej mzdy vo výške 995,90 eur za dobu výkonu trestu odňatia slobody žalobca, ako sa aj sám priznal, sa ocitol v dôkaznej núdzi, kedy vzhľadom na značný časový odstup nedisponoval dôkazmi o výške jeho mzdy v rozhodnom období. Dôkaznú núdzu sa snažil suplovať analogickým použitím § 23 zák. č. 119/1990 Zb. V danom prípade však z dôvodov uvedených v bode 52. tohto odôvodnenia neprichádza do úvahy ani analogické použitie osobitnej hmotnoprávnej úpravy rehabilitačného zákona a žalobca bol povinný riadne a spoľahlivo preukázať výšku škody spočívajúcej v ušlej mzde za dobu výkonu trestu odňatia slobody. Nakoľko však žalobca v tejto časti neunesol dôkazné bremeno, ktorého v kontradiktórnom sporovom konaní zaťažuje, keď súdu nepredložil žiadne dôkazy za účelom preukázania výšky ušlej mzdy, súd jeho žalobe v tejto časti nemohol vyhovieť a z tohto dôvodu nepovažoval za potrebné sa zaoberať ani podmienkou príčinnej súvislosti medzi tvrdenou úšlou mzdou a rozhodnutím o treste.

61. Pokiaľ sa týka nároku na náhradu trov obhajoby vo výške 518,52 eur predstavujúcej trovy obhajoby vynaložené žalobcom v konaní o povolenie obnovy konania a následnom trestnom konaní, súd má za to, že po žalobcom navrhovanom doplnení dokazovania pripojením trestného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2Nt/13/2015, možno vysloviť záver o čiastočnej dôvodnosti tohto nároku.

62. Žalobca, ako vyplynulo z príjmového dokladu E č. 5/2016 a v ňom označeného účelu platby, vyplatil dňa 23. 05. 2016 svojmu právnomu zástupcovi sumu 518,52 eur za poskytnuté právne služby pri zrušení rozsudku z roku 1972. O uvedenú sumu tak došlo k zníženiu jeho majetkovej sféry, čo podľa právnej teórie zodpovedá definícii škody na majetku. Súd v tejto časti uplatneného nároku neprihliadol na námietky žalovanej vo vzťahu k účtovným nedostatkom príjmového dokladu, nakoľko pre súd je podstatné, že žalobca vyplatil odmenu za trovy obhajoby právnomu zástupcovi, čo tento potvrdil svojim podpisom a uskutočnenie vyúčtovaných úkonov právnych služieb, ako je uvedené nižšie, bolo v konaní spoľahlivo preukázané. Súd súhlasí s názorom žalobcu, že to akým spôsobom viedol svoje účtovníctvo jeho právny zástupca, nemá na záver o znížení majetku žalobcu žiaden vplyv a za prípadné nedostatky vo vedení účtovníctva právneho zástupcu nemožno sankcionovať žalobcu záverom o tom, že spornú sumu nevyplatil.

63. Rovnako je zřejmé, že náklady, ktoré vznikli žalobcovi v konaní smerujúcom k zrušeniu rozhodnutia o vine a treste a následnému zastaveniu trestného stíhania, sú v nepochybnej priamej príčinnej súvislosti s rozhodnutím o treste. Pokiaľ by zo strany orgánov verejnej moci nedošlo k vydaniu rozhodnutia o vine a treste, ktoré podľa neskoršieho výsledku konania nemalo byť vydané a trestné stíhanie ako neprípustné malo byť zastavené, neboli by žalobcovi vznikli tieto náklady odôvodnené racionálnou snahou o jeho dekriminálnu. Možno preto uzavrieť, že je daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť medzi žalobcom tvrdenou škodou predstavujúcou zmenšenie jeho majetkovej sféry o obhajcovi vyplatené trovy obhajoby a rozhodnutím o vine a treste, keď bez vynaloženia týchto výdavkov a bez iniciovania obnovy

konania by nedošlo k zrušeniu odsudzujúceho rozhodnutia a nebol by tým daný ani základ pre založenie zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb., ktorý s iniciovaním neskoršieho konania s výsledkom oslobodenia spod obžaloby alebo zastavenia trestného stíhania priamo počíta. Aj napriek tomu, že zákonodarca pri týchto nákladoch až v rámci zák. č. 514/2003 Z.z. *expressis verbis* stanovil podmienku účelnosti ich vynaloženia a viazanosť na tarifnú odmenu advokáta, súd je toho názoru, že ani podľa zák. č. 58/1969 Zb. nie je možné priznať náhradu trov, pokiaľ by neboli účelne vynaložené a zamerané k dosiahnutiu cieľa, v danom prípade zastavenia trestného stíhania žalobcu. Základné právo obvineného na právnu pomoc pri obhajobe v trestnom konaní nemôže byť z hľadiska rozsahu nároku na náhradu škody proti štátu neobmedzené, a pre účely náhrady škody poškodený musí preukázať, že sa jednalo o účelne vynaložené náklady, ktorými došlo k úbytku jeho majetku. Účelnosť pritom súd posudzuje vo vzťahu k účelu, pre ktorý mali byť vynaložené (v trestnom konaní je to účinná obhajoba a v civilnom konaní úspešné uplatňovanie a presadzovanie subjektívneho práva) a rovnako tiež z hľadiska účelnosti nemožno štát zaťažiť náhradou neprimerane dohodnutej zmluvnej odmeny medzi advokátom a poškodeným, ale iba nákladmi zodpovedajúcimi výške odmeny advokáta určenej podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o tarifnej odmene účinnej v čase poskytnutia jednotlivých úkonov právnej služby, v opačnom prípade by zo strany poškodeného mohlo dôjsť k neprípustnému obohacovaniu na úkor subjektu zaťaženého zodpovednosťou za škodu (v danom prípade štát). Uvedené právne závery súdnou praxou dlhodobo rešpektované našli následne svoje vyjadrenie v ustanoveniach zák. č. 514/2003 Z.z.

64. Obhajca si za zastupovanie žalobcu v trestnom konaní uplatnil tarifnú odmenu spolu za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (prevzatie a príprava veci dňa 07. 08. 2015, spísanie návrhu na povolenie obnovy konania dňa 07. 08. 2015, účasť na verejnom zasadnutí pred Okresným súdom Prievidza dňa 24. 11. 2015) a jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2016 (účasť na hlavnom pojednávaní konanom pred Okresným súdom Prievidza dňa XX. 04. 2016) v súlade s § 14 ods. 1 písm. a), c), d) vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 28. 02. 2017, ako aj k nim prináležiaci režijný paušál vo výške 4x á 8,58 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určil podľa § 12 ods. 3 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 28. 02. 2017 jednou dvanástinou výpočtového základu, t. j. vo vzťahu k úkonom právnej služby vykonaným v roku 2015 sumou 61,75 eur a v roku 2016 sumou 63,58 eur. Žalovanou namietané uskutočnenie jednotlivých úkonov právnej služby mal súd za spoľahlivo preukázané z pripojeného trestného spisu, súčasťou, ktorého bolo splnomocnenie udelené žalobcom právnenmu zástupcovi dňa 03. 02. 2014, obhajcom spísaný návrh na povolenie obnovy konania a zápisnica potvrdzujúca jeho účasť na verejnom zasadnutí dňa 24. 11. 2015. Pokiaľ sa týka účasti obhajcu na hlavnom pojednávaní konanom dňa XX. 04. 2016 po povolení obnovy konania vo veci sp. zn. 2T/16/1972, táto nepochybne vyplýva zo žalobcom predloženého uznesenia Okresného súdu Prievidza zo dňa XX. 04. 2016, sp. zn. 2T/16/1972, z obsahu ktorého vyplýva, že obhajca, obžalovaný a prokurátor sa na hlavnom pojednávaní konanom dňa XX. 04. 2016 vzdali práva podať sťažnosť proti tomuto uzneseniu, a preto súd podľa § 176 ods. 3 Trestného poriadku vypracoval skrátenú formu rozhodnutia bez odôvodnenia. Za nedôvodnú považuje súd aj žalovanou vznesenú námietku neúčelnosti prevzatia a prípravy danej veci dňa 07. 08. 2015 vyvedenú zo skutočnosti, že právny zástupca zastupoval žalobcu vo viacerých trestných veciach a na všetky úkony bol splnomocnený na základe jedného splnomocnenia udeleného už dňa 03. 02. 2014, kedy došlo k prevzatiu a príprave veci z jeho strany a odmena za tento úkon právnej služby mu bola priznaná v trestnej veci sp. zn. 2Nt/19/2014. Súd sa v tomto smere plne stotožňuje s argumentáciou žalobcu, keď len samotná skutočnosť, že klient jedným plnomocenstvom splnomocní svojho právneho zástupcu na zastupovanie vo viacerých svojich záležitostiach neznamená, že advokátovi prináleží odmena za prevzatie a prípravu veci len raz. Je nesporné, že žalobca žiadal o právnu pomoc vo vzťahu k viacerým odsúdeniam počas minulého režimu, a právny zástupca za účelom poskytnutia kvalifikovanej právnej pomoci sa musel oboznámiť s každou jeho záležitosťou a pripraviť v nej obhajobu. Úkon právnej služby označený ako prevzatie a príprava veci, za ktoré bola priznaná advokátska odmena v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 2Nt/19/2014, smeroval k prevzatiu a príprave inej trestnej veci žalobcu, v ktorej bol z jeho strany zvolený aj iný postup pre dosiahnutie dekriminalizácie, a nevylučuje odmenu za prevzatie a prípravu trestnej veci súvisiacej s odsúdením žalobcu v roku 1972. Za účelne vykonané považuje súd aj ostatné žalobcom vyúčtované úkony právnej služby, ktoré nepochybne viedli a boli nevyhnutné k zrušeniu odsudzujúceho rozsudku a následnému zastaveniu trestného stíhania.

65. Pokiaľ sa týka náhrady hotových výdavkov žalobca si k jednotlivým úkonom právnej služby uplatnil režijný paušál, pri výpočte ktorého došlo k pochybeniu z jeho strany, keď na jednej strane správne uviedol

jeho výšku pri úkonoch právnej služby vykonaných v roku 2015 v sume 8,39 eur a v roku 2016 v sume 8,58 eur, avšak pri konečnom výpočte vychádzal len zo sumy $4x \text{ } 8,58 \text{ eur}$, namiesto $3x \text{ } 8,39 \text{ eur} + 1x \text{ } 8,58 \text{ eur}$. Za preukázanú a správne vypočítanú považuje súd náhradu cestovných výdavkov obhajcu v súvislosti s cestou vykonanou dňa 24. 11. 2015 zo sídla jeho kancelárie na Slovensku (vzhľadom k tomu, že obhajca vykonával advokátsku činnosť na území Slovenskej republiky ako usadený euroadvokát), t. j. v rozhodnom čase z Bratislavy na pojednávanie konané na Okresnom súde Prievidza a späť v rozsahu $2x \text{ } 188 \text{ km}$. Za túto cestu si advokát v súlade s § 16 ods. 4, § 7 ods. 1, 2, 4, 5, 6, 9 zák. č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov vyúčtoval náhradu cestovných výdavkov v sume 91,37 eur (základná náhrada $0,183x \text{ } 376 \text{ km} + 0,06 \text{ eur}$ ako cena pohonných hmôt pripadajúca na 1 km podľa spotreby použitého motorového vozidla $5,3 \text{ l}/100 \text{ km} \times 376 \text{ km}$). Rovnako správne a v súlade s § 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. si obhajca vypočítal aj náhradu za stratu času vo výške 139,80 eur ($2x5x13,98 \text{ eur}$). Súd sa nestotožnil len s vyúčtovaním stravného vo výške 4,20 eur majúc za to, že sa nejedná o nárok, na ktorý by mal advokát nárok v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. Vzhľadom na uvedené súd znížil výšku vyúčtovaných trov obhajoby (518,52 eur) o sumu stravného 4,20 eur a o sumu rozdielu medzi uplatnenou a nárokovateľnou výškou režijného paušálu (0,57 eur) a vo zvyšnej časti nárok uznal ako dôvodný.

66. Na záver súdu o opodstatnenosti nároku v tejto časti nemala žiaden vplyv ani obrana žalovanej prednesená na pojednávaní, v ktorej odkazovala na ust. § 19 zák. č. 119/1990 Zb. a skutočnosť, že žalobca mal uviesť, že si náhradu trov obhajoby uplatňuje podľa všeobecného odškodňovacieho predpisu. Ako už bolo uvedené, v danej veci neprichádzala do úvahy aplikácia zák. č. 119/1990 Zb., na čo vo svojej obrane poukazovala aj samotná žalovaná a žalobca v žiadosti o odškodnenie vyslovene neuviedol, že sa domáha odškodnenia trov obhajoby podľa zák. č. 119/1990 Zb. (na tento zákon poukazoval výlučne v časti uplatneného nároku na náhradu ušlej mzdy, ktorého výšku žiadal analogicky priznať vo výške paušálnej náhrady podľa § 23 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb.). Opätovne súd poukazuje na to, že tak z odpovede žalovanej na žiadosť žalobcu o odškodnenie, ako aj z jej nemenného postoja v priebehu celého konania, vyplýva, že žalovaná nemala ani najmenší záujem čo i len sčasti odškodniť nárok žalobcu, a to bez ohľadu na právny titul. Žalobca vo svojej žiadosti o odškodnenie dostatočne opísal skutkové okolnosti, na základe ktorých si uplatňoval nárok na náhradu škody, a bolo povinnosťou žalovanej posúdiť, či štát na základe uvedených skutkových okolností zaťažuje povinnosť na náhradu škody podľa jedného z dvoch do úvahy prichádzajúcich odškodňovacích právnych predpisov.

67. Nakoľko žalovaná nárok žalobcu na náhradu škody titulom právnenému zástupcovi vyplatenej advokátskej odmeny za zastupovanie v trestnom konaní neuspokojila v zákonnej lehote šesť mesiacov od podania žiadosti o predbežné prerokovanie (31. 05. 2016), nasledujúcim dňom, t. j. 01. 12. 2016 sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd preto žalobcovi v súlade s § 517 ods. 1, 2 OZ priznal aj úrok z omeškania zo súdom priznanej istiny 513,75 eur avšak v nižšej ako ním požadovanej výške, nakoľko podľa výpočtu uvedeného v § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. výška úroku z omeškania ku dňu omeškania predstavuje 5 %, nie 5,05 % ako požadoval žalobca.

68. Vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur súd zhodne so žalovanou dospel k záveru, že jeho priznaniu bráni absencia právneho titulu, keď zák. č. 58/1969 Zb. neumožňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a v danom prípade vzhľadom k skutkovým okolnostiam prípadu neprichádza do úvahy ani priznanie tohto nároku podľa priamo aplikovateľného čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd majúceho v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi, nakoľko v čase neoprávneného zásahu do práv žalobcu (1972-1973), ktorý je rozhodujúci pre aplikáciu tohto Dohovoru jednak v zmysle konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj v tomto smere ujednotenej rozhodovacej praxe vnútroštátnych súdov, nebola Slovenská republika viazaná týmto dohovorom a jeho protokolmi (Slovenská republika zodpovedá za skutky vzťahujúce sa na obdobie od 18. 03. 1992, kedy došlo k ratifikácii tohto dohovoru Československou federatívnou republikou). Uvedený záver vyslovil aj Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí Kopecký vs. Slovensko s tým, že prijatím opačného záveru by došlo k porušeniu všeobecnej zásady zákazu retroaktivity v zmysle Viedenského dohovoru o zmluvnom práve. Na podporu tejto argumentácie možno poukázať aj na zhodné závery vyslovené v stanovisku pléna Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. st. 39/14, citované vo vyjadrení žalovanej v bode 10. tohto odôvodnenia, ktorými však súd nie je v zmysle ust. § 193 CSP viazaný. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Tsirlis a Kouloumpas proti Grécku, na ktoré poukazoval žalobca je pre danú vec irelevantné z dôvodu rozdielného skutkového a právneho základu a rovnako

pre skutočnosť, že Grécko bolo Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd viazané od roku 1949.

69. Súd je tiež toho názoru, že zo žalobcom tvrdených skutkových okolností a predložených listinných dôkazov nemožno vyvodiť záver ani o dôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z pohľadu ochrany osobnostných práv žalobcu v zmysle ust. § 11 nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca tvrdenú nemajetkovú ujmu žiadnym spôsobom nepreukázal, a to pokiaľ sa týka následkov v osobnostnej sfére žalobcu a ich závažnosti, príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmovou a rozhodnutím o treste, nedostatočnosti morálnej satisfakcie (vydanie rozhodnutia Okresného súdu Prievidza zo dňa XX. 04. 2016, č. k. 2T/16/1972-25, ktorým bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené) a nárok uplatnil bez toho, aby uniesol už spomínané bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, ktoré ho v sporovom konaní zaťažuje (žalobca žiadal vzhľadom na nespornosť skutkového stavu rozhodnúť v jeho neprítomnosti a v časti nemajetkovej ujmy ani len neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie svojho nároku).

70. Ako správne argumentuje žalovaná nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemožno bez ďalšieho vyvodiť ani z čl. 9 ods. 5 v spojení s čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorý priznanie náhrady za nezákonné obmedzenie osobnej slobody podmieňuje odkazom na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá pred prijatím zák. č. 514/2003 Z.z. neumožňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Uvedené platí rovnako aj vo vzťahu k ustanoveniam ústavy a Listiny základných práv a slobôd, na ktoré sa žalobca odvoláva, nakoľko tieto samy o sebe bez zákonnej úpravy nemôžu byť právnym titulom pre priznanie nemajetkovej ujmy a súd svojou rozhodovacou činnosťou nemôže nahrádzať zákonodarnú moc a prekročiť hranice vyplývajúce z trojdelenia súdnej moci.

71. K rozhodnutiam tunajšieho súdu, na ktoré žalobca poukazoval, súd uvádza, že tieto boli v danom čase neprávoplatné a po rozhodnutí odvolacieho súdu boli zmenené tak, že súd obdobným žalobám nevyhovel. Justičná prax je v tomto smere jednotná a súd nezhladol žiaden dôvod na odklon, nakoľko sa plne stotožňuje s právnymi závermi o nemožnosti priznania nemajetkovej ujmy za nezákonné väznenie pred ratifikáciou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t. j. pred 18. 03. 1992.

72. Záverom súd v danej veci dodáva, že aj napriek tomu, že nepovažuje za vhodné štylizovanie žaloby advokátom, ako to bolo v danom prípade, konkrétne stručné odôvodnenie a odkaz na vyúčtovanie úkonov právnej služby priložené k žiadosti o predbežné prerokovanie, nepožuje túto skutočnosť za vadu, ktorá by bránila prejednávaniu a rozhodnutiu veci a v záujme rýchlosti a hospodárnosti konania nepristúpil k postupu podľa § 129 CSP.

73. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam a citovaným zákonným ustanoveniam, súd čiastočne vyhovel žalobe v časti uplatnenej náhrady škody za vyplatené trovy obhajoby a vo zvyšku tohto nároku, ako aj nároku na náhradu ušlej mzdy, nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a príslušenstva v časti presahujúcej súdom priznaný úrok z omeškania, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

74. Paričnú lehotu (lehotu na plnenie peňažnej povinnosti) súd s poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP určil v žalovanej požadovanej dĺžke 30 dní, keď vzal do úvahy administratívno- časovú náročnosť vykonania úhrady zo strany žalovanej podmienenú osobitným schvaľovacím procesom nevyhnutným pre uvoľnenie finančných prostriedkov danou štátnou inštitúciou.

75. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

76. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

77. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

78. Vzhľadom k tomu, že žiadna zo sporových strán nemala plný úspech vo veci, súd o náhrade trov konania rozhodoval podľa zásady pomeru úspechu vo veci vyjadrenej v ust. § 255 ods. 2 CSP. Predmetom konania po spojení vecí boli tri samostatné nároky žalobcu (nárok na náhradu ušlej mzdy, nárok na náhradu trov obhajoby a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy). Nakoľko žalobca bol (z väčšej časti) úspešný len v jednom z uplatnených nárokov a žalovaná bola svojou obranou úspešná vo

vzťahu k dvom nárokom, vznikol by v konaní úspešnejšej žalovanej nárok na náhradu 1/3 trov konania zodpovedajúcej jej čistému úspechu (úspech žalovanej v 2/3 - úspech žalobcu v 1/3). Nakoľko však žalovanej žiadne trovy v konaní nevznikli a sama uviedla, že si ich náhradu neuplatňuje, súd jej nárok na náhradu trov konania voči neúspešnejšiemu žalobcovi nepriznal. Rozhodnutím o nepriznaní nároku žalovanej na náhradu trov konania zároveň odpadá potreba samostatného rozhodnutia o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 02. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I. (§ 355, § 362 ods. 1 CSP)

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 358, § 359 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363, § 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.